

Groeningen

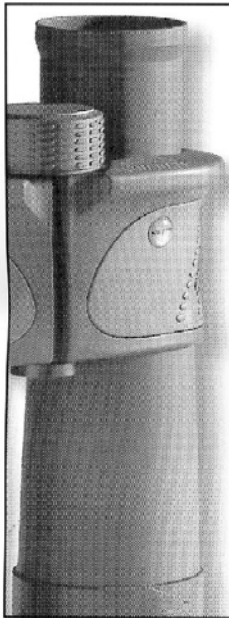
Lente (april) 2011, 35ste jaargang nr. 2

Een uitgave van de IVN-afdeling Groningen/Haren

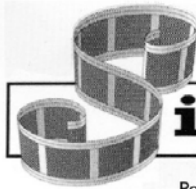

Groeningen verschijnt 4 maal per kalenderjaar

<http://www.ivn-groningenharen.nl/>

- * Fotoservice
- * Alle grote merken
compact/reflex/digitaal
- * 80 Types verrekijkers
en telescopen op voorraad
- * Ook astronomische telescopen
- * Swift - Bynolyt - Zeiss
- * Swarovski-topdealer
- * *Vriend Stichting Het Groninger Landschap*

www.combigroningen.nl

Poelstraat 19 - 9711 PG Groningen
Telefoon (050) 312 86 84

NIEUW: VOGELN IN DE KAUKASUS

Geheel verzorgde vogel-, cultuur- en natuurreizen in een ruige, vogelrijke en tot de verbeelding sprekende regio o.l.v. Nederlandse gids.
O.a. :

11 daagse Voor- en Najaarsreizen Georgië
voor 1.250,- euro all-in (excl. tickets)
Ook voor maatwerk en individuele reizen
Voor volledige aanbod zie:

www.kaukasusplus.nl

info@kaukasusplus.nl

t. 0031(6)23460236

Kaukasus Plus Reizen
Reizen met een Plus in de Kaukasus!

Agenda

<u>April – juni 2011</u>	Basiscursus Wilde Planten
<u>Zondag 8 mei</u>	Plantjesmarkt Hortus Haren, IVN-afdeling staat er met een kraam
<u>Woensdag 11 mei</u>	Bomenwandeling centrum Groningen
<u>Zondag 15 mei</u>	Fietsexcursie stedelijke ecologische structuur
<u>Woensdag 18 mei</u>	Koeien en weidevogels en hun relatie bij de Koningslaagte
<u>Zaterdag 28 mei</u>	Groningse districtsdag Stadskanaal
<u>Zaterdag 18 juni</u>	Enge beestjes zoeken in het Sterrebos
<u>Zondag 19 juni</u>	Bomenexcursie in Appèlbergen
<u>Zaterdag 9 juli</u>	Excursie in Vennebroek

Meer informatie elders in deze Groeningen. De actuele informatie t.a.v. de agenda is te vinden op de website: <http://www.ivn-groningenharen.nl/>

foto EJSlot

Yohân Bergsma

Meesterschilder

Meidoornlaan 3
9771 AN Sauwerd
tel. 050-5269734

OKER
Schildert natuurlijk

HET KLEINE REISCOLLECTIEF

kleinschalig verantwoord vertrouwd

Natuurreizen 2011

- Polen**, natuurwandelreis Noordoost Polen 6-5 5-8
Polen, kanokampeerreis Czarna Hancza 13-5
Polen, wandelkanoreis Biebrza en Bialowieza 28-5 15-7
Polen, avontuurlijke reis voor kinderen (en ouders) 23 & 30-7

Vogelreizen

- Polen**, Biebrza en Bialowieza 29-4 6 & 13-5
Hongarije, Bükk-Tisza-Hortobágy 22-4
Roemenië-Hongarije, Donaudelta en Kis-Balaton 22-4
Kirgizië, Issyk-Kul en Son-Kul 10-6
Zweden, Falsterbo 11-9
Hongarije, Kraanvogelspektakel 15-10

ook voor individuele reizen, dag-excursies en maatwerk

info@hkrc.nl

www.hkrc.nl

085-7853820

Wij hebben boeken over verschillende onderwerpen waaronder ***Natuur en Landschap.***

Boeken over vogels en zoogdieren, over insecten en planten, over paddenstoelen en schelpen en nog veel meer. Ook veldgidsen en flora's.

Grote voorraad KNNV-boeken.

**BOEKHANDEL
GODERT WALTER**

Nieuw adres:
Sint Walburgstraat 6
9712 HX Groningen

050-312 25 23
info@godertwalter.nl
www.godertwalter.nl

natuurlijk !

Kleding [m/v], accessoires en ondergoed, gemaakt van natuurlijke materialen.

*bamboe • hennep • ramie
zijde • linnen • (eco)katoen
alpaca • merino • kasjmier*

SCHONE ZAKEN

de specialisten in eco- en biologische kleding m/v

Boterdiep 8 Groningen

Inhoudsopgave

Van het bestuur.....	6
Van de redactie.....	8
Voorjaarsexcursie Noorderplantsoen	9
IVN natuurkids Groningen: Wie bint loss!!	13
Groningse districtsdag op 28 mei 2011	14
Excursie voor “inburgeraars”	15
Jubel: 35 jaar IVN afdeling Groningen-Haren	18
De Eetbare Stad in Groningen.....	21
Gemeente en monitoren flora en fauna in de stad	21
IVN-programma voorjaar/zomer 2011	22
Excursies.....	22
Cursussen.....	23
Adressen e.d.	24
IVN-Afdeling Groningen/Haren.....	24
Bestuur.....	24
Ledenadministratie	24
Contributie/administratie	24
Indeling werkgroepen en coördinatoren	25
IVN Consulentschap Groningen.....	25

Van het bestuur

Beste leden en donateurs,

In de vorige Groeningen hebt u het al kunnen lezen: de nieuwe voorzitter is gevonden. Deze nieuwe voorzitter, ondergetekende, aangenaam, neemt het stokje van Gert-Jan Huiskes over. Eén van die stokjes is het schrijven van dit voorwoord.

Hoe doe je dat eigenlijk, het schrijven van een bondig voorwoord waarin je de lopende activiteiten bespreekt en de lezer ook nog eens enthousiast maakt om de Groeningen verder te lezen?

Daarvoor heb ik de diverse Groeningens van de afgelopen jaren er weer eens bij gepakt en alle voorwoorden en ook veel andere heel interessante artikelen van Gert-Jan (en andere enthousiastelingen) nog eens grondig doorgenomen. Op zich al een hele leuke bezigheid om te zien hoe IVN zich positief heeft ontwikkeld de laatste jaren.

Wat mij altijd aan Gert-Jan fascineert is zijn ongelofelijke kennis en enthousiasme voor de natuur dichtbij huis. We kennen hem natuurlijk allemaal van het OOG-TV programma Ogentroost en Liefdesgras (die tip!) de komende weken herhaald gaat worden).

Ik heb niet alle afleveringen gezien maar als ik eens een aflevering keek was ik altijd weer verbaasd hoe Gert-Jan erin slaagt om van ogenschijnlijk hele gewone en misschien wel onooglijke dingen, die je in eerste instantie helemaal niet ziet of waarvan je het bestaan helemaal niet vermoedde, de schoonheid te laten zien. Dan liep hij weer op een grijze namiddag door het Sterrenbos of het Stadspark en besprak verschillende soorten bijen tot in detail, het geluid van de schreeuwende meeuwen, het baltsgedrag van de kauwtjes of de pissebedden onder de keien van uw achtertuintje.

Gert-Jan laat zien dat je, om van natuur te genieten, geen verre reizen hoeft te maken of een grote wetenschappelijke kennis moet bezitten. Dat lijkt me ook de echte uitdaging van het IVN: gewone mensen als u en ik met de gewone natuur om ons heen kennis te laten maken en dan ontdekken dat er in dat alledaagse en gewone een schoonheid en rijkdom

te ontdekken valt. Ik denk niet dat ik ooit Gert-Jan's kennisniveau bereik, maar ik hoop wel zijn enthousiasme ooit te evenaren.

Dat enthousiasme was ook duidelijk aanwezig bij de jubileumdag die het IVN naar aanleiding van haar 35^{-jarig} bestaan op 16 april gevierd heeft. Dit vond plaats in het prachtige bezoekerscentrum van het Groninger Landschap in de Koningslaagte bij Noorderhogebrug. Het weer was ook ideaal, een helder voorjaarszonnetje en een zacht windje.

Gert-Jan schetste in het openingspraatje de geschiedenis van het IVN (die ooit begonnen is als 'Bond tegen Verontreiniging van Stad en Land'), waarna de Groningse wethouder Jannie Visscher een boeiend betoog hield over de noodzaak om op een duurzame wijze met de natuur om ons heen om te gaan. Al lijkt het vaak alsof onze bezigheden in het relatief kleine Groningen op deze grote aardbol maar een druppel op een gloeiende plaat zijn, we staan vaak voor belangrijke keuzes waar meerdere partijen en belangen bij betrokken zijn.

Er waren diverse activiteiten georganiseerd, zoals een fietstocht en een wandeltocht door het gebied. Onze penningmeester Peter Driessen had voor de catering gezorgd van de plaatselijke Javaan, waarvan ik niet hoeft te zeggen hoe voortreffelijk dit verzorgd was. 's Avonds gaf Ben Westerink nog een lezing over het Reitdiepgebied in zijn onnavolgbare, met droge humor doorspekte stijl.

Een zeer geslaagde dag, en natuurlijk op deze plaats opnieuw een dankwoord aan de vrijwilligers van het Groninger Landschap.

Van de overige activiteiten van het IVN kan ik melden dat de vogelcursus alweer in volle gang is en voortreffelijk loopt, de basiscursus planten determineren van start gaat en, last but not least, de nieuwe werkgroep Natuurkids is gestart en de eerste activiteiten al gepland zijn! Wat de PR-werkgroep betreft verwijs ik naar het redactionele stuk van Kees van de Ven.

Rest mij u een fijne lente toe te wensen!

Namens het bestuur,

Carlo Ensing, voorzitter

Van de redactie

Een nieuwe Groeningen voor uw neus, de aprileditie die dit jaar in mei verschijnt. In deze editie weer nieuwe aankondigingen, o.a. de werkgroep Natuurkids toont hun ambities, verslagen van (bijzondere) excursies en er wordt gememoreerd aan de jubileumdag. Ofwel aan diversiteit binnen de afdeling geen gebrek.

Dit alles vraagt wel zijn inzet van mensen en er zijn reeds veel mensen die een bijdrage leveren. Voor de werkgroep PR en communicatie zoeken we nog steeds 1 of 2 mensen die een aantal (kleine) taken kunnen doen. Het enige wat belangrijk is enige affiniteit met een computer Word en vooral enthousiasme.

Waar gaat het dan om? Het gaat om (1) het maken van nieuwsberichten (meestal maken de werkgroepen die al) en deze (digitaal) versturen naar de media/websites, of (2) het maken van de Groeningen, ons clubblad of (3) verspreiden van folders. Het gaat er dus niet om dat je al deze taken gaat doen, maar een enkele of deel daarvan. Mooie aan deze belangrijke werkgroep is dat je een concreet product maakt en dat je flexibel bent wanneer je je tijd er aan wil besteden ('s avonds kan prima bijv.).

Op de oproep van de vorige keer reageerde Dineke Buist voor het maken van de activiteitenfolder. Zij is er mee aan de slag en dit levert vanaf juli een prachtige nieuwe folder-look op!

Ook in deze Groeningen weer een nieuwe adverteerder: Kaukasus Plus Reizen. Dat naast de overige adverteerders, die we zeer erkentelijk zijn: bekijk voor en achterin deze Groeningen eens goed de advertenties!

Als laatste meld ik U dat de sluitingsdatum voor het inleveren van (wetensw-)aardigheden, cursusinfo en -verslagen en nieuwtjes voor de zomereditie van Groeningen 10 juli 2011 is. Veel leesplezier gewenst met deze Groeningen!!

Kees van de Ven

Reacties

Per e-mail: ivngroeningen@planet.nl of per post: IVN-Afdeling Gron./Haren, t.a.v. de Groeningen, Postbus 1573, 9701 BN Groningen

Voorjaarsexcursie Noorderplantsoen 26 maart 2011

Op zoek naar stinzenplanten in vele vormen en kleuren

Ieder jaar organiseert de plantenwerkgroep een voorjaarsexcursie in het Noorderplantsoen. Tijdens deze wandeltocht wordt vooral aandacht besteed aan stinzenplanten (ook wel Börgblomkes genoemd). Dit jaar organiseerde ik samen met Ellen Visia de excursie. In vergelijking met de gure en bijna stinzenplantloze wandeling van het voorgaande jaar zag het er dit jaar wat rooskleuriger of beter gezegd krokuskleuriger uit. Toch resulteerden deze gunstige omstandigheden in slechts zes deelnemers. We begonnen de wandeling bij het Restaurant “Jantje zag eens pruimen hangen”.

Ellen trapte af met een kort intro over het IVN om vervolgens over te gaan op een algemeen verhaal over stinzenplanten: ‘Wat zijn stinzenplanten? Waar groeien ze? Hoe zijn ze verspreid?’ Na dit steekhoudende verhaal, bleven dergelijke vragen niet meer onbeantwoord. Zo dat was de theorie; nu de praktijk!

We liepen in zuidelijke richting. De eerste plantensoort waar we halt voor hielden, bloeide weliswaar nog niet, maar geurde des te meer. De geur van de bladeren houdt het midden tussen knoflook en ui: daslook! Hoewel deze plant erg smakelijk is, lieten we het proeven dankzij de vele loslopende trouwe viervoeters wijselijk achterwege.

De volgende plant die onze aandacht kreeg hoort ook thuis in de lookfamilie: kraailook. Deze plant lijkt veel op bieslook en behoort niet tot de stinzenplanten, maar groeit wel vaak in dezelfde milieus. Ook nu waagde niemand zich aan een hapje.

Hierna kreeg de krokus de aandacht die het verdiende. Een plantje dat in zo'n groten getale aanwezig is, dat je er wel bij stil moet staan. Deze vroege bloeier is aanwezig in drie soorten, te weten: boerenkrokus, bonte krokus en gele krokus. Van laatstgenoemde worden vaak de gele bloemblaadjes opgepeuzeld door huismussen. In de gele kleurstof zit bètacaroteen dat omgezet kan worden in vitamine A, een vitamine die de weerstand van de hitsige tijlpertjes zo vlak voor het broedseizoen ten goede komt.

Een nog niet door huismussen geplunderde vitamineboost

Aan de volgende gele bloem die we op ons pad tegenkwamen kleefde gelukkig een anekdote van meer mythische proporties. Het was de narcis. Ellen vertelde het verhaal van Narcissus die verliefd werd op zijn eigen spiegelbeeld in een poel. Ieder keer wanneer hij de schone verschijning wou aanraken verdween deze. Narcissus kwijnde weg van verdriet en op de plek waar hij stierf was zijn lichaam spoorloos verdwenen. Het enige wat restte was een gele bloem. En zie daar....

Na nog een aantal fraaie voorjaarsbloeiers besproken te hebben stopten we bij het Sikkenspoortje. Hier vertelde ik in het kort de geschiedenis van het Noorderplantsoen en zijn stinzenplanten.

Om dit stukje tekst niet te lang te maken, besloten we nu weer terug te lopen in noordelijke richting. Onderweg kwamen we verschillende variaties van sneeuwkllokjes tegen. Ellen had een interessant artikel uit *Trouw* bij zich. Hierin werd ingegaan op de vele gekweekte variaties van het sneeuwkllokje. Inmiddels zijn er al ruim 1500 (!) cultivars bekend. Zoals bij alles wat je kunt verzamelen is er een doelgroep aan verbonden. Internetforums over sneeuwkllokjes, sneeuwkllokjesgala's, sneeuwkllokjesreizen en (sneeuwkllok)bolletjes van € 300,- per stuk zijn doodnormaal voor de echte Galanthofiel. Wie dacht dat de tulpenmanie

(1630-1637) gebonden is aan de tijdgeest van weleer, komt bedrogen uit. Kennelijk is dergelijk gedrag tijdloos. Het artikel verwijst naar het kort geleden uitgebrachte boek *Galanthomania* van Hanneke van Dijk: voor de liefhebber!

Ellen vertelt over het verschijnsel Galanthomania

Na deze boeiende materie wandelden we verder. Iets verder op, net voorbij eetcafé Lambik, vertelde ik het een en ander over minder voor de hand liggende stinzenplanten als sneeuwbes en gele kornoelje. De laatste heeft, in tegenstelling tot sneeuwbes, eetbare en zelfs naar het schijnt potentieverhogende bessen. Na dit verteld te hebben haalde Ellen prompt een potje kornoeljejam te voorschijn. Er kon eindelijk iets geproefd worden! Dat smaakte naar meer! Eventuele potentieverhogende effecten werden (voorlopig?) onder geen van de deelnemers opgemerkt.

We liepen door tot net voorbij de Nieuwe Boteringstraat. Tijdens dit stuk kwamen we soorten als holwortel, vingerhelmbloem, bosgeelster en winterakoniet tegen. Deze planten hebben allemaal gemeen dat ze hun zaad verspreiden doormiddel van mieren. Aan het zaad zit een vetlichaampje waar mieren dol op zijn. Dit wordt ook wel aangeduid met de meer beeldende naam mierenbroodje. Mieren slepen zaden naar hun nest, waar ze het mierenbroodje aan hun hongerige larven voeden. Het

zaad zelf wordt niet gegeten en kan prima ontkiemen in de losse bodem in het mierennest.

Een voordeel is dat het zaad in een mierennest goed beschermd is tegen eventuele zaadeters. Mooi, hoe er zulke inventieve relaties in de natuur aanwezig zijn.

De holwortel bakt zijn broodjes af

De laatste stinzenplanten die we op onze route tegenkwamen hadden de gemeenschappelijke kleur blauw. Het waren de oosterse sterhyacint, vroege sterhyacint en oosterse anemoon.

We kwamen terug bij het beginpunt “Jantje zag eens pruimen hangen”. Hier aangekomen sloten we de excursie af met het uitdelen van IVN folders. Er werd afscheid genomen en een ieder volgde weer zijn eigen weg.

Ondanks de proeverij van de speciale jam had ik inmiddels erg veel trek gekregen. Ik stopte samen met mijn neef die de excursie ook had bijgewoond bij een eetcafé. Lag het nu aan mij of zag de serveerster er vandaag schoner uit dan ooit?...

Evert-Jan Slot (tekst en foto's)

IVN natuurkids Groningen: Wie bint loss!!

Al een paar keer kon u in de Groeningen lezen over de plannen voor een werkgroep gericht op kinderen. O.a. bij de uitnodiging voor de ledenvergadering werd actief geworven voor de werkgroep. Dat heeft resultaat opgeleverd. Vanaf januari 2011 is de werkgroep IVN-natuurkids Groningen actief. Doel van de werkgroep is kinderen van 6 tot 12 jaar in aanraking te laten komen met de natuur in en om de stad Groningen. De werkgroep is een mooie mix van mensen met verschillende kwaliteiten die allen een warm hart toedragen aan natuurbeleving bij kinderen. De zeven enthousiaste vrijwilligers stellen zich graag aan u voor.

- Ina Velthuis, natuurliefhebber en docent op basisschool.
- Jelka Vale, volgt natuurgidsencursus, wil veel leren, vindt kinderen leuk
- Cyril Luman, biologe, werkzaam bij de Natuurschool Lauwersoog, volgt de natuurgidsencursus.
- Nadine Lemmers, archeologe. Volgt ook de natuurgidsencursus
- Marjo Elzinga, actief in de plantenwerkgroep, natuurgids, moeder van 3 kinderen, volgt de cursus kruidengeneeskunde
- Pieta Walma, voorheen actief in vogelwerkgroep, moeder van 1 kind
- Gert Jan, Huiskes, voormalig voorzitter IVN Groningen/Haren. Actief geweest in vogelwerkgroep en plantenwerkgroep. Allrounder en coördinator van de werkgroep.

Inmiddels is de werkgroep tweemaal bij elkaar geweest en staan de eerste excursies op het programma (meer informatie achter in de Groeningen en op www.ivn-groningenharen.nl):

18 mei: Koeien en weidevogels en hun relatie bij de Koningslaagte

18 juni: Enge beestjes zoeken in het Sterrebos

We realiseren ons dat excursies voor kinderen naast voorbereiding, ook veel aan begeleiding vraagt. Daarom zijn we op zoek naar meer enthousiastelingen. Spreekt het je aan, neem dan eens contact op met GertJan, tel 06-24149856 of per email: gertjanhuiskes@online.nl.

Pieta Walma

Groningse districtsdag op 28 mei 2011

Hierbij nodig ik je van harte uit voor de Groningse districtsdag die plaatsvindt op zaterdag 28 mei 2011. IVN Veenkoloniën en IVN Consulentenschap organiseren dit. Het ochtendgedeelte is bestemd voor uitwisseling en overleg. 's Middags is er een buitenactiviteit o.l.v. de gidsen van IVN Veenkoloniën. De districtsdag duurt van 9.30 uur tot 16.00 uur en is bedoeld voor actieve IVN-ers (bestuursleden, coördinatoren, gidsen, jeugdbegeleiders, enz).

Locatie: De nieuwe Gaarde, Dwarsweg 2, Stadskanaal (zie onze website voor meer gedetailleerde info over routebeschrijving en programma).

Het dagprogramma is:

9.30 uur Inloop met koffie en thee

10.00 uur Uitwisseling en overleg

1. Welkom en mededelingen en verslag BO (12 okt. 2010)
2. IVN Campagne Jeugd & Jongeren
 - landelijke ontwikkelingen
 - werk-doe-dag J&J Noord
 - nulmeting J&J Groningen (12 okt. 2010)
3. Cursusaanbod/cursuswensen in Groningen
4. Maatschappelijke stages (stand van zaken, kansen)
5. Landelijk beleid (m.m.v. Peter Driessen en Herman Woltjer)
6. Afsluiting en afspraken

12.00 uur Lunch

13.00 uur O.l.v. Henk Pras gaan we aan de slag met NME-paden (onderbouw) en struuntochten (bovenbouw) in de educatieve tuin van IVN Veenkoloniën

15.00 uur Drankje en snack

15.30 uur Huiswaarts

Ter info: De Provinciale IVN dag (voor alle leden) vervalt dit jaar. Reden te meer om met een leuke delegatie naar het Pagedal te komen.

Graag z.s.m. opgeven bij j.boekhout@ivn.nl met vermelding van: naam, afdeling, hele dag of een deel van de dag aanwezig, vegetarisch.

Marit Stokkentreeff

Excursie voor “inburgeraars”

Op een zonovergoten maandag in april gaven Ellen en ik een excursie aan een groep allochtone vrouwen die een sociaal activeringsprogramma volgt bij het Alfacollege.

Wij deden dat op verzoek van Stichting wAarde. Deze stichting profileert zichzelf als denktank binnen de natuur- en milieubeweging en probeert op creatieve wijze met nieuwe concepten en ideeën natuur, milieu en mens van dienst te zijn. De stichting wordt gesubsidieerd door LNV, (voormalige)VROM, VSB-fonds en het Prins Bernard Cultuurfonds en gesponsord door bedrijven en particulieren (www.waarde.nl).

In het voorstelrondje bleek dat de deelnemers uit diverse windstreken kwamen, van Oost-Europa, Zuid-Amerika, Middenoosten tot aan Azië. Van drie tot dertig jaar wonend in Nederland. Naast de docente waren er nog een aantal vrijwilligers aanwezig. Zij helpen met het leren van de Nederlandse taal.

Na uitleg over het IVN en het natuurgebied Kardingse werd begonnen aan de rondleiding door het Dwarsdijkerbosje nabij Lewenborg. Ook werd uitleg gegeven over de geschiedenis van de zee-overstromingen waardoor dit gebied bestaat uit zeeklei. Door de bouw van dijken werd de zee tegen gehouden. Dit natuurgebied bestaat ruim dertig jaar en biedt veel verschillende planten waarover het een en ander werd verteld.

De Es, herkenbaar in de winter aan de zwarte knoppen, stond in bloei en van de Els konden we de mannetjes en vrouwtjes(propjes) laten zien. De wortels van deze bomen reiken tot in het grondwater en je kunt er beter niet onder schuilen bij onweer want ze worden weleens getroffen door de bliksem.

De wilg aan het begin van de wandeling was afgezaagd en Ellen vertelde dat veel wilgen vroeger geknot werden om van de twijgen manden te vlechten.

Ook vertelde ze over de Sleedoorn en de zure vruchtjes hiervan en ze liet zien dat je met de steeltjes van de Paardenbloem mooie figuren kunt maken met behulp van water.

Over Speenkruid werd uitgelegd dat deze plant genoemd is naar de speenvormige wortelknolletjes. Ook de Brandnetel kwam aan bod. Hierop leggen vlinders hun eitjes en voor de rupsen die uit de eitjes komen, dient hij als voedsel. En als je bent geprikt door een Brandnetel, dan verdwijnt het branderige gevoel door te wrijven

met Hondsdraf dat meestal in de buurt staat.

We kwamen ook Klein Hoefblad en Groot Hoefblad tegen.

De diverse kruidachtige planten komen ook in Oost-Europa voor zei één van de dames en ze vertelde tegen welke ziekte of aandoeningen deze gebruikt werden.

Bij het meertje werd uitleg gegeven over de daarin zwemmende watervogels, zoals de Eend en de Kuifeend.

De weidevogels kwamen aan bod en het belang van Europees beleid voor het behoud van de natuur. Als voorbeeld werd de Kievit genoemd die in

Nederland beschermd wordt en in Frankrijk als lekkernij wordt beschouwd.

In de nabeschuiving bij een lekkere kop koffie bij het Boegbeeld (voorheen De Geitenboerderij) gaven de dames aan dat ze de excursie erg leuk vonden.

Voor Ellen en mij was het de eerste keer om op deze wijze de excursie te geven en ik moet zeggen dat we het beiden leuk vonden om te doen.

Hieronder volgen de reacties van de deelnemende groep.

'Ik vond het mooi om meer te weten over verschillende planten.' Ngee Lim.

'Ik vond de excursie van Stichting Waarde erg leuk, wel moeilijke woorden waar ik veel van geleerd heb. Het was gelukkig ook mooi weer.' Xiuzhen, China.

'Ik vond de excursie van Stichting Waarde was leuk. De meneer en mevrouw praten heel duidelijk. Ik begreep ze heel goed. Ik heb veel geleerd over de Nederlandse plantjes. Het was erg gezellig.' Esther uit Hong Kong.

'Het was schitterend weer! Het is altijd leuk en gezond 's ochtends een wandeling te maken, Persoonlijk ben ik een mens van de natuur en ik kan mezelf daar in goed vinden.' Lena Norberhuis - Oekraïne.

Rasha Hassanin uit Egypte: *'Jammer dat ik niet bij deze rondleiding of excursie was. Maar ik vind het verslag makkelijk om te begrijpen en ik heb iets over de planten, natuur en de vogels geleerd.'*

'Het was leuk om samen met de groep lekker buiten te wandelen. Het was mooi weer.' Ani, Bulgarije

'Het was mooi om samen te lopen. Ik hou van de natuur'. Luci uit Colombia.

Prem Gulraj, Suriname: *'Het was mooi weer, fijn om te wandelen. Ik vond het interessant om te leren dat het hier vroeger zee was. Bedankt voor de goede uitleg.'*

'De excursie was leuk en leerzaam, alleen vond ik de woorden voor anderstaligen wat moeilijk. Voor herhaling vatbaar!' Margriet, Groningen.

'Ik vond het een erg leuke excursie. Ik woon mijn hele leven al in Nederland, maar toch heb ik nog weer wat geleerd van de Nederlandse fauna, erg interessant.' Kina uit Groningen.

Het was een gezellige excursie. Iedereen kon iets over zichzelf vertellen en over de natuur. Over de eenden en de kuifeenden, het speenkruid en de brandnetels. Ik geniet er altijd van buiten te zijn, zeker in het voorjaar. Mirjam uit Groningen.

Deze excursie is zeker voor herhaling vatbaar, wellicht in het najaar? Wat juist zo leuk was, was dat deze wandeling plaatsvond in de wijk waar de meesten wonen. Zo krijg je wat meer oog voor alles wat groeit en bloeit in je eigen wijk! Bedankt voor jullie uitleg, inzet en betrokkenheid!
Simone uit Groningen.

Bob Vintges

Jubel: 35 jaar IVN afdeling Groningen-Haren

Op 16 april was het zover, de jubileumdag was aangebroken. We verzamelden ons met goed weer op een prachtlocatie van het Groninger Landschap: De Koningslaagte. Velen kwamen op de fiets, soms van ver, soms van dichtbij.

We begonnen de 'dag' goed met koffie/thee en gebak met klasse. Daarna was het de beurt aan de ex-voorzitter Gert-Jan Huiskes, als één van de organisatoren om iedereen welkom te heten.

Het schijnt dus ooit te zijn begonnen met de 'Bond tegen Verontreiniging van Stad en Land (1939), waarna het de Bond van Natuurbeschermings-wachten werd (1948), tot het huidige IVN Natuur- en milieueducatie (1960). Het IVN had in den beginne nog een andere betekenis dan de huidige. De 'I' staat er nog wel, maar heeft niet meer de betekenis van Instituut.

35 jaar geleden gingen de afdelingen Haren en Groningen tezamen in de huidige vorm. Wat betreft de werkgroepen is er wel veel verandering geweest in de loop van de tijd. Daar heb ik met kort stukjes over ons archief wel eens aan gerefereerd. Nu dan Gert-Jan gaf aan dat de nieuwste aanwinst de werkgroep Natuurkids is, die gelijk ambitieus van start gaat met enkele activiteiten!

Daarna was Gronings wethouder Jannie Visscher aan het woord als vertegenwoordiger van de duurzame gemeente. Ze feliciteerde ons met onze 35 jaar, en gaf ook aan ons nodig te hebben om te zorgen dat het beleid op de juiste wijze wordt opgesteld en uitgevoerd. Hierbij herinnerde ze o.a. aan de Flora en Fauna bijeenkomst die het IVN had georganiseerd. Ze verdedigde zich ook dat niet altijd alle belangen kunnen worden meegenomen bij gemeentelijke besluiten: keuzes moeten ook gemaakt worden. Ze legde eveneens uit was de gemeente voorstaat met de ambitie om een duurzame gemeente te zijn. Dat je nu keuzes moet maken, die voor de volgende generaties geen nadelige gevolgen hebben.

Toen was het de beurt aan de gastheer: Het Groninger Landschap. Onze doelen overlappen voor een deel: natuur- en cultuurbehoud middels o.a. educatie erover. Groninger Landschap bestaat reeds 75 jaar en deze locatie is nieuw. Bij de verbouwde schuur staat ook een potstal. Ook zij feliciteren ons met het jubileum, waarna de middagexcursies worden aangekondigd: een flink stuk wandelen, aardig eind fietsen en op het terrein van Het Groninger Landschap een rondleiding.

De groep werd in drie niet even grote subgroepen verdeeld en elke subgroep ging zijns weegs. Wij gingen wandelen rond en door het gebied van de Koningslaagte. Onderweg

kregen we uitleg over het gebied, de nieuwe aanwinsten van Het Groninger Landschap en wisten de deelnemers ook nog wat te vertellen. Zo zagen we vele knoppen aan struiken, insecten, plantjes en vogels, waaronder de kemphaan.

Tijdens de middagexcursies had Peter er voor gezorgd dat het avondeten met tap en diverse drankjes gereed kwam te staan. Iedereen had reuze trek en dat kwam mooi uit, want er was flink ingeslagen. De aankondiging dat je minimaal (of was het maximaal?) twee keer moest opscheppen had een ieder in zijn oren geknoopt.

Na het buffet vulde Ben Westerink met een interessante lezing het avondprogramma. De lezing ging over de historie van het Reitdiepgebied, het oudste cultuurlandschap van West-Europa zegt men. Ben toonde met eigen vondsten (o.a. 'het oor' van de vaas) en aan de hand van hoogtekaarten aan dat hier heel vroeger de streek al bewoond was, en dat er meer wierden hebben bestaan dan dat er nu nog aanwezig zijn. De vlotte en met enige humor doorspekte lezing liet de tijd omvliegen.

Nadat de spreker en de gastheer van een bedankje en kadobon waren voorzien werd er nog een laatste drankje genuttigd alvorens de boel werd opgeruimd. We konden terugzien op een meer dan geslaagde jubileumdag, met mooi weer, goed eten en een gevarieerd programma. Organisatie dank!

Kees vd Ven (+foto's)

De Eetbare Stad in Groningen

Het groenbeleid en de ontwikkelingen van een meer duurzame voedselvoorziening treffen elkaar in Groningen in het groenparticipatieproject "De Eetbare Stad".

Op diverse plaatsen wordt op verzoek van de bewoners eetbaar groen aangeplant in de woonomgeving. Als regel verzorgen de bewoners ook het beheer daarvan. Voorbeelden zijn de 'hangende tuinen van Kardinge' en diverse buurtmoestuinen zoals 'hof van Reseda'.

In dit kader worden er ook excursies en evenementen georganiseerd:

23 juni 18.30 uur Fietsexcursie kruiden-en fruittuin Goeman Borgesiuslaan en permacultuurtuin Hortus Haren met mogelijkheid tot bezoek van enkele Hortustuinen in de avond; trefpunt Goeman Borgesiuslaan 209, opgave (verplicht) bij Kristin Wijnja, eetbarestad@nmfgroningen.nl; kosten: € 4,- (dit is incl. entree Hortus)

28 mei, 9 juli, 1 okt. Voedselpleinen op het Ciboga-terrein De gemeente Groningen organiseert in samenwerking met lokale ondernemers uit de Ommelanden 3 markten voor streekproducten, voor Stadlers en bedrijven

Meer info op <http://gemeente.groningen.nl/natuur/eetbarestad>

Gemeente Lelystad gaat beschermde flora en fauna in de stad Lelystad monitoren

02/02/11 - De gemeente wil meer aandacht geven aan de bescherming van beschermde en zeldzame soorten. De gemeente gaat een monitoringplan opstellen waarin staat waar deze soorten voorkomen. In dit plan worden de bewoners ingeschakeld. Zij kunnen hun waarnemingen melden op www.lelystad.waarneming.nl. Deze site is samen met waarneming.nl opgezet.

Dit is een goed voorbeeld van koppeling van Natuurstudie en -educatie in een project, waarbij verschillende afdelingen (KNNV, Floron, IVN etc.) samen met burgers een rol kunnen spelen i.s.m. gemeenten.

IVN-programma voorjaar/zomer 2011

Excursie- en cursusprogramma

Excursieprogramma

Woensdag 11 mei: Bomenwandeling centrum Groningen

In het kader van de verkiezing van de mooiste boom in Groningen, houdt de Plantenwerkgroep een bomenwandeling in het centrum van Groningen op woensdag 11 mei om 19.30 uur. Verzamelpunt: voor het VVV.

Zondag 15 mei: Fietsexcursie stedelijke ecologische structuur

Fietsexcursie langs de stedelijke ecologische structuur (SES) aan de noordoostkant van de stad. De gemeente Groningen voert een actief beleid om het groen in de stad te verbinden met de natuur buiten de stad. Tijdens deze excursie laten we zien op welke manier geprobeerd wordt die verbindingen tot stand te brengen.

Start: 13.30 uur, Molukkenplantsoen (hoek Korreweg/Oosterhamriklaan).
Terug: circa 17.00 uur. Informatie en opgave: Lammert Tiesinga: 050-3133682 of via L.Tiesinga@inter.nl.net.

Woensdag 18 mei: Natuurkids excursie Koningslaagte

Tijdens deze middag gaan we vogels kijken en leren we meer over de boerderij. Tijdstip: 14 tot 16 uur. Locatie: Buitenplaats Reitdiep, Wolddijk 103, 9738 AD, Groningen. Je kunt je aanmelden bij Jelke Vale (natuurkids.groningen@gmail.com of 050-7529166).

Zaterdag 18 juni: Natuurkids: Enge beestjes zoeken in het Sterrebos

Tijdens deze middag gaan we enge beestjes zoeken in het Sterrebos. Tijdstip van 15.00 – 17.00 uur. Locatie: Sterrebos. Je kunt je aanmelden bij Jelke Vale (natuurkids.groningen@gmail.com of 050-7529166).

19 juni Bomenexcursie in Appèlbergen

Om 10 uur vertrek vanaf het parkeerterrein.

9 juli Vennebroek

Vertrek om 14 uur vanaf het parkeerterrein bij de Braak in Paterswolde.

Cursusprogramma

Vogelcursus voor gevorderden

Dit jaar, gespreid over de periode februari tot en met december 2011, wordt de vogelcursus voor gevorderden gegeven. Helaas was de cursus al zeer snel volgeboekt.

Basiscursus Wilde Planten

In de maanden april – juni 2011 geeft de Plantenwerkgroep van IVN-afdeling Groningen/ Haren weer de plantencursus.

Bomencursus

Dit jaar start de bomencursus in september. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de volgende Groeningen en later in het jaar op de website.

Foto E.J. Slot

Adressen e.d.

IVN-Afdeling Groningen/Haren

Postbus 1573

9701 BN Groningen

Website: <http://www.ivn-groningenharen.nl/>

e-mail: ivngroningenharen@gmail.nl

Bestuur

Voorzitter: Carlo Ensing (carlo.ensing@home.nl)

Tel.: 06-47871101

Secretaris: Lammert Tiesinga (L.Tiesinga@inter.nl.net)

Tel: 050-3133682

Penningmeester: Peter Driessen (boele02@home.nl)

Tel.: 050-5343781

Leden:

Maaïke Everink, Kees van de Ven, Ernst Flentge, Janneke van Steenis,
Gert Jan Huiskes

Ledenadministratie

Postbus 1573, 9701 BN Groningen.

E-mail: boele02@home.nl (Peter Driessen)

Gironummer 3742937 t.n.v. IVN afd. Groningen/Haren

Contributie/administratie

Leden zijn actief betrokken bij het IVN. Zij betalen per jaar minimaal 17,50 euro, waarvan de afdeling 8,65 euro afdraagt aan het landelijk bureau. Donateurs steunen het IVN en betalen minimaal 10,50 euro per jaar, dat geheel ten goede komt aan de afdeling.

Leden en donateurs ontvangen “Groeningen”, en leden ontvangen tevens het landelijk tijdschrift “Mens en Natuur”.

Leden, die “Mens en Natuur” niet thuis gezonden krijgen, dienen contact op te nemen met de afdelingspenningmeester.

Opgave, verhuizingen, overschrijvingen naar andere afdelingen en opzeggingen (dit laatste alleen voor 1 januari): aan de ledenadministratie van onze afdeling doorgeven. Betalingen geschieden per toegezonden acceptgiro of met internetbankieren.

Indeling werkgroepen en coördinatoren

Vogelwerkgroep

Maaïke Everink maaïke.everink@gmail.com

Plantenwerkgroep

Janneke van Steenis, tel.: 050-5352845 jvansteenishome.nl

Natuur- en Milieuwerkgroep Haren

Ernst Flentge, tel.: 050-5349131 e.w.flentge@freeler.nl

Werkgroep stadsecologie

Lammert Tiesinga, tel.: 050-3133682 L.Tiesinga@inter.nl.net

Werkgroep Natuurkids

Gert Jan Huiskes, tel.: 06-24149856 gertjanhuiskes@online.nl

Boekenverkoop

Claudia Vrieling, tel.: 050-3148314 st.steunfondsnme@home.nl

Werkgroep PR & Communicatie (o.a. redactie Groeningen)

Kees van de Ven, tel.: 050-4063310 ivngroeningen@planet.nl

Kopij voor de Groeningen sturen naar

Postbus 1573, 9701 BN Groningen of ivngroeningen@planet.nl

IVN Consulentenschap Groningen

Postbus 1020, 9701 BA Groningen.

Tel: 050-3135933; e-mail: consulentenschap.groningen@ivn.nl

Vrijwilligersconsulent: Marit Stokkentreeff

IVN-Landelijk

Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam.

Tel: 020-6228115

Website: www.ivn.nl

VOOR EEN ENERGIEZUINIGE INSTALLATIE -
GAAT U NAAR ...

LANTING
INSTALLATIEBEDRIJF BV

- centrale verwarming
- gas- en waterleiding
- zinkwerk
- luchtverwarming
- elektrische installaties
- warmtepompen
- installatie pv-panelen
- installatie zonnecollectoren

Kieler Bocht 39
9723 JA Groningen
Rijksstraatweg 94
9752 BJ Haren

UNETO-VNI

Tel. 050-5344065
Fax 050-5343757
lanting@technonet.nl

NATUURVOEDINGSWINKEL

Tel. 050 - 541 15 15

De Wiershoeck

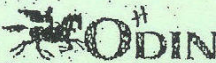
www.beijum.nl/wiershoeck

Volledig assortiment biologische voeding:

Brood (*iedere ochtend vers*)
Zuivel en kaas
Groente en fruit
Vlees en vleesvervangers
Droogwaren
IJs

Dranken
Dranken
Koek en snoep
Wijnen
Lichaamsverzorging
Schoonmaakmiddelen Etc, etc

Verkooppunt

Groente- & Fruit-abonnement

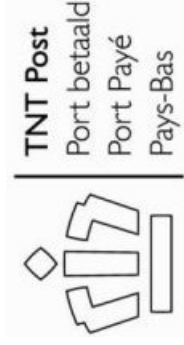
Op de fiets: gelegen aan het (fiets)pad door Beijum, richting Zuidwoldo.
Per auto: afslag Beijum-Noord, bereikbaar via Ingang Onnemaheerd, daarna links rechts.
Open: ma. 11.30-18.00 di, 1/4m vr. 9.00-18.00 do. 9.00-20.00 za. 9.00-17.00 uur
Beijumerweg 20 (naast de schooltuin).

Wij bezorgen iedere donderdag aan huis.
Faxnummer (050) 5792097

Drukwerk

IVN afdeling Groningen/Haren
Postbus 1573
9701 BN Groningen